

กิตติวรา สิริภัทรนุกูล 2557: ความหลากหลาย ชนิด ความมากมาย และการใช้ถิ่นที่อาศัยของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกินเนื้อ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี วิทยาลัยวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (วิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้) สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ ดร. ภูมิภาค พันธุ์, ว.ท.ด. 134 หน้า

การศึกษาความหลากหลาย ชนิด ความมากมาย และการใช้ถิ่นที่อาศัย ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกินเนื้อ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินการระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2556 โดยใช้กล้องดักถ่ายภาพสัตว์ป่าร่วมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ภายในพื้นที่ศึกษารวม 71 กม² รวมจำนวนจุดที่ติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพทั้งหมด 120 จุด การศึกษานี้ได้ดำเนินการในพื้นที่ศึกษาย่อย 2 แห่ง คือ บริเวณทุ่งสลักพระ ซึ่งกำหนดพื้นที่ศึกษาครอบคลุม 45 กม² ติดตั้งกล้องทั้งหมด 78 จุด และบริเวณพื้นที่ทุ่งนามอญครอบคลุม 26 กม² ติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพ 42 จุด ผลการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมพบสัตว์กินเนื้อ 13 ชนิด จาก 6 วงศ์ ได้แก่ แมวดาว (*Prionailurus bengalensis*) เสือลายเมฆ (*Pardofelis nebulosa*) เสือไฟ (*Catopuma temminckii*) เสือดาว (*Panthera pardus*) หมาจิ้งจอก (*Canis aureus*) หมาใน (*Cuon alpinus*) หมีควาย (*Ursus thibetanus*) พังพอนกินปู (*Herpestes urva*) ชะมดแผงสันหางดำ (*Viverra megaspila*) ชะมดแผงหางปล้อง (*V. zibetha*) อีเห็นธรรมดา (*Paradoxurus hermaphroditus*) หมูหริ่ง (*Arctonyx collaris*) หมาไม่ (*Martes flavigula*) พบในทุ่งสลักพระ จำนวน 9 ชนิด ในทุ่งนามอญ 10 ชนิด มีค่าความคล้ายคลึงกันระหว่างพื้นที่ทั้งสอง 63% ชนิดที่มีค่าความมากมายสูงสุดได้แก่ หมาจิ้งจอก รองลงมาคือหมาใน หมูหริ่ง แมวดาว ชะมดแผงหางปล้อง หมีควาย ชะมดแผงสันหางดำ อีเห็นธรรมดา เสือลายเมฆ เสือดาว เสือไฟ หมาไม่ และพังพอนกินปู ตามลำดับ ผลการคำนวณความน่าจะเป็นการครอบครองพื้นที่ของสัตว์กินเนื้อบริเวณทุ่งสลักพระสามารถวิเคราะห์ ได้เพียง 2 ชนิด ได้แก่ หมาจิ้งจอก มีค่าความน่าจะเป็นของการครอบครองพื้นที่ (ψ) 0.48 (SE=0.15) คิดเป็นความหนาแน่นประชากร 0.75 ตัว/กม² และหมาในมีค่า 0.47 ความหนาแน่นประชากร 0.84 ตัว/กม² พื้นที่ทุ่งนามอญ สามารถวิเคราะห์ค่าความน่าจะเป็นของการครอบครองพื้นที่ของสัตว์กินเนื้อ ได้ 7 ชนิด ได้แก่ แมวดาว มีค่า 0.32 ความหนาแน่นประชากร 0.43 ตัว/กม² หมูหริ่งมีค่า 0.52 ความหนาแน่นประชากร 1.00 ตัว/กม² ชะมดแผงหางปล้องมีค่า 0.36 ความหนาแน่นประชากร 0.50 ตัว/กม² หมาจิ้งจอกมีค่า 0.22 ความหนาแน่นประชากร 0.26 ตัว/กม² หมีควาย มีค่า 0.15 ความหนาแน่นประชากร 0.16 ตัว/กม² อีเห็นธรรมดามีค่า 0.22 ความหนาแน่นประชากร 0.26 ตัว/กม² และเสือดาวมีค่า 0.04 ความหนาแน่นประชากร 0.04 ตัว/กม² สัตว์ป่ากินเนื้อใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าดิบแล้งเป็นส่วนใหญ่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรากฏของสัตว์กินเนื้อในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ มากที่สุดได้แก่พื้นที่บริเวณหน่วยพิทักษ์ป่า พื้นที่แหล่งน้ำถาวร ระดับความสูงจากน้ำทะเล และเส้นทางตรวจการณ์ ตามลำดับสัตว์กินเนื้อที่มีช่วงเวลาออกมาทำกิจกรรมสูงสุดระหว่างเวลา 00.00-06.00 น. ส่วนใหญ่พบมีกิจกรรมระหว่างเวลากลางคืน จนกระทั่งถึงช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น.

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

